

Dereitos dos alumnos. (LODE art.6) (Lei 4/2011. Art.7)

1. **6.3a 7.1a** Recibir unha formación integral e coeducativa que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade.
 - a) Recibir unha educación de calidade acorde aos valores da Constitución e aos principios da LOE/LOMCE (art.1) e esta orientada á consecución dos fins recollidos nas leis educativas vixentes (art 2º LODE) / art. 2º LOE):
 - b) A unha planificación equilibrada das actividades de estudo, que atendendo as súas aptitudes, intereses e características permita o pleno desenvolvemento das súas capacidades.
 - c) A que o ambiente de traballo en todas as dependencias do centro, e moi especialmente nas aulas, favoreza o clima de estudo e o aproveitamento do tempo de permanencia no centro.
 - d) A que o profesor, mediante o exercicio da súa autoridade, garante o normal desenvolvemento da actividade docente.
 - e) Contar con igualdade de oportunidades, sen discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, capacidade económica, nivel social, conviccións políticas, morais ou relixiosas, así como por discapacidade ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.
 - f) A que se lle preste a atención educativa precisa en función das súas características individuais e a dispoñibilidade dos apoios persoais e materiais precisos.
2. **6.3b 7.1b** Ser respectado na súa identidade, integridade e dignidade persoal.
 - a) **6.3e** Ser respectado na súa liberdade de conciencia, conviccións relixiosas ou morais, así como na súa intimidade. de acordo coa Constitución.
 - b) **6.3f 7.1c** Ser protexido integralmente contra toda agresión física ou moral. e en particular contra as situacións de acoso escolar.
 - c) A que o centro educativo garde reserva sobre toda aquela información da que dispoñan, relativa a súas circunstancias persoais e familiares, sen prexuízo de satisfacer as necesidades de información da administración educativa e dos seus servizos, de conformidade co ordenamento xurídico.
 - d) Desenvolver as actividades académicas nas debidas condicións de hixiene e seguridade.
3. **6.3c** A que a súa dedicación, esforzo e rendemento sexan valorados e recoñecidos con obxectividade.
 - a) Ser avaliado no seu progreso persoal e rendemento escolar con plena obxectividade, para isto compre que o centro faga públicos e informe dos criterios e procedementos de avaliación de cada materia, así como dos criterios de promoción e titulación, conforme ao procedemento regulamentado.
 - b) Reclamar contra as decisións e cualificacións que se adopten ao final de curso ou da etapa. Todo o alumnado e a súa familia, ten dereito a ser informado sobre o prazo, procedemento e demais aspectos recollidos na normativa ao respecto.
 - c) **6.3d** Recibir unha titoría responsable e orientación educativa e profesional.
 - d) Recibir información e asesoramento do profesorado mediante unha comunicación fluída con eles acerca do seu rendemento e evolución académica e persoal, da que tamén serán partícipes os seus pais.
4. **6.3g** Participar no funcionamento e na vida do centro, de conformidade coa normativa reguladora.

- a) **7.1d)** Participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV desta lei.
 - b) **7.1e)** Participar na confección das normas de convivencia e na resolución pacífica de conflitos e, en xeral, a participar na toma de decisións do centro en materia de convivencia.
 - c) Participar nas actividades complementarias e extraescolares, coa única limitación que impoña o desenvolvemento das mesmas para alumnado con aplicación de medidas correctoras derivadas dunha conduta contraria ás normas do centro.
 - d) Ser elixido ou elixir, mediante sufraxio directo e secreto, aos seus representantes no consello escolar e aos delegados/as de grupo, mediante o establecido nas normas do centro.
 - e) Ser informado pola xunta de delegados das cuestións propias do centro, así como das que afecten ao sistema educativo en xeral.
 - f) Expresar libremente as súas opinións, sen prexuízo dos dereitos de todos os membros da comunidade educativa e o respecto aos principios constitucionais.
 - g) Manifestar a súa discrepancia respecto das decisións educativas que lle afecten, tanto individual como colectivamente ao través dos seus representantes.
 - h) Reunirse no centro docente para actividades de carácter escolar ou extraescolar que formen parte do proxecto educativo do centro, así como para calquera outra actividade á que se lle poida atribuír unha finalidade educativa ou formativa, sen máis limitacións que as que estean establecidas na normativa do centro.
 - i) Utilizar as instalacións do centro segundo o regulamentado, coas limitacións derivadas da programación xeral e de actividades complementarias e extraescolares e coas precaucións de seguridade das persoas e a adecuada utilización dos recursos.
 - j) Asociarse, creando asociacións ou federacións de alumnado e participar como voluntarios nas actividades do centro, de acordo coas normas establecidas para estes efectos.
- 5. Recibir as axudas compensatorias ante calquera situación de desvantaxe.**
- a) **6.3h)** Recibir as axudas e os apoios precisos para compensar carencias e desvantaxes de tipo persoal, familiar, económico, social e cultural. especialmente no caso de presentar necesidades educativas especiais, que impidan ou dificulten o acceso e a permanencia no sistema educativo
 - b) **6.3i)** Recibir a protección social nos casos de infortunio familiar ou accidente, de acordo co establecido na normativa vixente para este respecto, mediante becas e axudas ao estudo competencia do Estado, e actuacións complementarias da Consellería de Educación como a asignación de recursos que se consideren necesario .
- 6. Calquera outro que se deduza da aplicación desta Normas de Organización e Funcionamento ou de calquera outro documento do Proxecto Educativo do centro.**

Deberes dos alumnos. (LODE art.6) (Lei 4/2011. Art.7)

1. **(6.4a) Estudar e esforzarse para conseguir o máximo desenvolvemento segundo as súas capacidades.** Este deber básico concrétese nas seguintes obrigas:
 - a) **(6.4d) (7.2h)** Asistir con puntualidade a tódalas clases e actividades dos programas de estudo.
 - b) **(6.4d) (7.2h)** Traer o material e o equipamento necesario para poder participar con aproveitamento nas devanditas clases e actividades programadas.
 - c) **(6.4b)** Participar de modo activo e positivo nas actividades formativas, individuais e de traballo en grupo, respectando os horarios e normas establecidas, realizando as tarefas e os traballos encamiñados ao desenvolvemento do currículo, encomendadas polo profesorado, tanto en horario escolar como nas tarefas diarias.
 - d) **(6.4a)** Realizar o esforzo necesario para comprender e asimilar os contidos e procedementos das distintas materias.
2. **(6.4e) (7.2b) Respetar a dignidade e as funcións e orientacións do profesorado recoñecéndoo como a autoridade educativa do centro.** Isto implica:
 - a) Mostrar respecto ao profesor e obedecer as súas instrucións.
 - b) **(6.4c) (7.2g)** Cumprir as normas e pautas establecidas polo profesorado para facer posible a organización da aula, o traballo sistemático e a mellora do rendemento.
 - c) Mostrar unha actitude cooperativa e receptiva ás explicacións do profesor e realizar as actividades e probas propostas e encomendadas por este segundo as súas directrices e orientacións.
3. **(6.4e) (7.2a) Respetar o dereito á educación dos demais compañeiros e compañeiras e colaborar na consecución dun adecuado clima de estudo no centro.** Isto esixe:
 - a) Non molestar na clase falando e/ou levantándose sen motivo.
 - b) Permitir o normal desenvolvemento da clase sen inxustificadas interrupcións.
 - c) Non molestar aos compañeiros chamando a súa atención con xestos, risos, bromas, etcétera.
4. **(6.4e) (7.2a) Participar e colaborar na mellora da convivencia escolar, e mostrar o debido respecto e consideración a todos os membros da comunidade educativa e a calquera persoa que acceda ao centro.** Isto implica:
 - a) Ser cortés e atento con todos, non mostrarse insolente nin responder de maneira irada, con xestos despectivos ou comentarios mordaces.
 - b) Practicar activamente a tolerancia, a solidariedade e practicar o compañeirismo, rexeitando calquera tipo de discriminación por razón de nacemento, raza, sexo ou por calquera outra circunstancia persoal o social, así como manifestacións discriminatorias e respectando o exercicio dos dereitos dos seus compañeiros, evitando calquera menoscabo nos mesmos.
 - c) Evitar todo tipo de violencia física ou verbal e rexeitar todo tipo de agresión.
 - d) **(6.4f) (7.2c)** Respetar a liberdade de conciencia, as conviccións relixiosas, morais e ideolóxicas, a igualdade de dereitos entre mulleres e homes e a dignidade, a integridade e a intimidade dos demais membros da comunidade educativa dentro dos principios democráticos.
 - e) Respetar os seus dereitos e cometido, mostrando actitudes de colaboración, de acordo coas indicacións recibidas.

- f) Vestir e comportarse de forma adecuada ás características dunha institución educativa e ao respecto ao resto dos membros da comunidade escolar, de acordo co establecido nas normas do centro.
5. **(7.2f) Intervir, a través das canles regulamentarias, en todo aquilo que afecte á convivencia no centro.**
- a) Participar ao través das canles regulamentarias.
 - b) Colaborar positivamente na elaboración das normas de aula e de convivencia.
6. **(6.4g) (7.2d) Respetar as normas de organización, convivencia e disciplina do centro.**
- a) Respetar o Proxecto Educativo, o carácter propio do centro, as disposicións recollidas nas NOF e no plan de convivencia do centro.
 - b) Respetar e cumprir as decisións dos órganos colexiados, de coordinación e do persoal do centro no exercicio das funcións que lles son propias.
 - c) Cumpir e observar os horarios aprobados no centro para o desenvolvemento das actividades do mesmo, non podendo abandonar o centro durante a xornada escolar baixo ningún pretexto, agás nos casos regulados nestas normas para os que compe unha autorización expresa da dirección.
 - d) Cumpir coas normas de respecto ao entorno e ao medio ambiente.
 - e) **(6.4h) (7.2e)** Coidar e utilizar correctamente as instalacións, mobiliario, materiais didácticos e recursos do centro. Colaborar coa limpeza e a orde en tódalas instalacións do centro.
 - f) Respetar escrupulosamente as pertenzas dos demais membros da comunidade educativa.
 - g) Cumpir as normas de seguridade, saúde e hixiene nos centros educativos, considerando expresamente as prohibicións legais de fumar, inxerir bebidas alcohólicas e consumir estupefacientes, así como a tenencia ou a introdución no centro de tabaco, alcohol e drogas.
 - h) Entregar as súas familias, as citacións ou documentos que o centro ou o profesorado dirixa a estas últimas, nas condicións establecidas nas normas de funcionamento do centro.
 - i) Informar as súas familias das tarefas encomendadas polo profesorado para levar a cabo no seus domicilios.

Dereitos das familias.

- a) **6.1a** **A ser respectados** e recibir un trato adecuado polo resto da comunidade educativa.
- b) **4.1a** A que os seus fillos reciban unha educación, coa máxima garantía de calidade, conforme aos fins establecidos na Constitución, Estatuto de autonomía e nas leis educativas.
- c) **4.1b** **A coñecer o proxecto educativo** de centro, as normas de organización e funcionamento, plans que o integran, cando así se solicite, de xeito que lles permita escoller o centro de acordo aos seus valores e intereses.
- d) **4.1c** A que os seus fillos reciban a **formación relixiosa e moral** que estea de acordo coas súas propias convicións.
- e) **6.1c** **A recibir información** mediante unha reunión de comezo de curso co titor do seu fillo, sobre o plan de acción titorial, horario, profesorado, horas de visita, datas das sesións de avaliación e entrega de cualificacións, as normas que regulamentan a convivencia e o uso dos servizos do centro.
- f) **4.1d****6.1b** **A ser/estar informados sobre o progreso** da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos ou pupilos, para o que se facilitará o acceso ao profesorado e ao equipo directivo de acordo co procedemento establecido ao efecto conserxería e abalar..
 - a. Recibir comunicación de faltas de asistencia dos fillos cunha periodicidade máxima de 15 días, en función dos criterios establecidos polo centro no relativo á gravidade e reiteración. abalar
 - b. Recibir despois de cada avaliación, información por escrito das cualificacións dos fillos.
 - c. Solicitar aclaracións e información sobre a valoración do rendemento académico do fillo. No caso de desconformidade coa valoración final de cualificacións, poderá presentarse reclamación contra a mesma segundo o procedemento regulamentado.
- g) **4.1e** **A participar no proceso de ensino** e aprendizaxe dos seus fillos, recibindo as orientacións precisas, do titor e do profesorado, para poder colaborar na mellora do rendemento académico e/o comportamento e, de ser o caso, subscribindo compromisos educativos e de convivencia.
- h) **6.1d** **A ser oídos**, nos termos previstos na Lei 4/2011 de convivencia, nos procedementos disciplinarios para a imposición de medidas correctoras de condutas contrarias á convivencia dos seus fillos.
- i) **4.1g** **A ser oídos** naquelas decisións que afecten a orientación académica e profesional dos seus fillos.
- j) **4.1f** **A participar na organización, funcionamento, goberno e avaliación do centro** a través dos seus representantes e asociacións.
 - a. **6.1e** A participar no proceso educativo a través de consultas e outros procedementos de participación directa que estableza a Administración educativa.
 - b. A participar na confección das normas de convivencia e na resolución pacífica de conflitos e, en xeral, a participar na toma de decisións do centro en materia de convivencia.
 - c. Propoñer **e colaborar nas actividades** que se organicen no centro, así como expoñer suxestións, queixas ou reclamacións ante o órgano competente e polos medios que o centro teña establecidos para estes efectos.
 - d. Ser elixido ou elixir, mediante sufraxio directo e secreto, aos seus representantes no consello escolar e comisións nas que estea regulado de acordo coa normativa legal.

- e. Recibir información sobre os asuntos que atinxen ao centro e sexan do seu interese, así como das que afecten ao sistema educativo en xeral.
- f. Expresar libremente as súas opinións, sen prexuízo dos dereitos de todos os membros da comunidade educativa e o respecto aos principios constitucionais.
- g. Manifestar a súa discrepancia respecto das decisións educativas que lle afecten, tanto individual como colectivamente ao través dos seus representantes.
- h. Asociarse, creando asociacións ou federacións de nais e pais de alumnos e participar como voluntarios nas actividades do centro, de acordo coas normas establecidas para estes efectos.
- i. As asociacións de nais e pais poderán utilizar os locais do centro para a realización de actividades que lles son propias, coas limitacións derivadas do normal desenvolvemento da programación xeral e de actividades complementarias e extraescolares e coas precaucións de seguridade das persoas e a adecuada utilización dos recursos.
- k) Calquera outro que se deduza da aplicación desta Normas de Organización e Funcionamento ou de calquera outro documento do Proxecto Educativo do centro.

Deberes das familias.

- a) **4.2a)** Adoptar as medidas necesarias, ou solicitar a axuda correspondente en caso de dificultade, para que os seus fillos ou pupilos cursen as ensinanzas obrigatorias e asistan regularmente á clase. Procurar a asistencia e puntualidade dos seus fillos/as á clase, xustificando as ausencias conforme ao regulado.
- b) **4.2b)** Proporcionar, na medida das súas dispoñibilidades, os recursos e as condicións necesarias para o progreso escolar. Particularmente o material imprescindible para o desenvolvemento do traballo escolar e, no caso de imposibilidade, comunicalo ao titor ou orientador do centro.
- c) Manter actualizados os datos de matrícula, filiación ou situación familiar e de contacto. Informar ao titor ou orientador sobre calquera situación ou problema físico ou anímico, enfermidade, tratamento médico, etc. dos fillos/as que poda repercutir sobre o seu proceso educativo, rendemento académico ou comportamento, a fin de adoptar as medidas de atención oportunas. Información que recibirá a consideración de confidencial.
- d) **4.2c)** Estimularlos para que leven a cabo as actividades de estudo que se lles encomenden.
- e) **4.2d)** Participar de maneira activa nas actividades que se establezan en virtude dos compromisos educativos que os centros establezan coas familias, para mellorar o rendemento dos seus fillos.
- f) **4.2e)6.2a)** Coñecer, participar e apoiar a evolución do seu proceso educativo, en colaboración cos profesores e o centro.
- g) **4.2f)6.2b)** Coñecer as normas establecidas polos centros docentes, respectalas e facelas respectar, así como **respectar e facer respectar a autoridade** e as indicacións ou orientacións educativas do profesorado no exercicio das súas competencias.
- h) **4.2g)6.2c)** Fomentar o respecto por todos os compoñentes da comunidade educativa.
- i) **6.2d)** Colaborar co centro na prevención e corrección das condutas contrarias ás normas de convivencia dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas.
- j) Acudir ao centro cando sexan requiridos por asuntos que lles afecten individual ou colectivamente e darse por informados das comunicacións oficiais que lles remita o centro, asinando a súa recepción no caso de ser requirido.

Dereitos do profesorado.

- a) **3** A **liberdade de cátedra**, no marco constitucional e orientada á realización dos fins educativos, de conformidade aos principios establecidos pola LODE, ao cumprimento dos obxectivos curriculares fixados para cada curso e ao desenvolvemento da programación do departamento ao que pertenza.
- b) **8.1a** Ser **respectado** na súa dignidade persoal e profesional, e a recibir un trato adecuado e ser valorado polo resto da comunidade educativa no exercicio das súas funcións, esixindo ao alumnado atención e traballo na clase e obediencia as súas indicacións.
- c) **8.1b** Desenvolver a súa función docente nun **ambiente educativo** adecuado no que se preserve en todo caso a súa **integridade** física e moral.
- Poder dar clase sen interrupcións inxustificadas.
 - A que o centro, dentro das posibilidades reais, os **medios suficientes** para o desenvolvemento do seu labor educativo.
 - **Utilizar o material** e as instalacións do centro conforme as normas para o seu correcto uso, tendo prioridade de disposición as actividades docentes.
 - **Convocar** ás familias do alumnado e/ou alumnado de xeito individual e, previa comunicación á dirección do centro, colectivamente.
- d) **8.1c** Participar e recibir a colaboración necesaria para a **mellora da convivencia** escolar e da educación integral do alumnado.
- e) **8.1d** Que se lle **recoñezan as facultades** precisas para manter un adecuado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e os servizos complementarios e extraescolares.
- Recoñecendo a súa autoridade no desempeño das súas funcións.
- f) **8.1e** Protección xurídica adecuada ás súas funcións docentes
- g) A **participar na xestión** do centro, ao través dos órganos constituídos ao efecto, e colaborar na organización e realización de actividades.
- Ser elixido e elixir, mediante sufraxio directo e secreto, aos representantes no consello escolar de acordo coa normativa legal.
 - Ser informado polo equipo directivo e polos representantes nos órganos colexiados dos acordos tomados neles.
 - **8** Reunirse nos locais do centro de acordo coa lexislación vixente, con comunicación previa á dirección e sen perturbar o normal desenvolvemento das actividades do centro.
 - Recibir información do funcionamento do centro, especialmente das incidencias que lle poidan afectar, e calquera outra información que chegue ao centro relevante no desempeño das súas responsabilidades e en relación a súa función docente.
 - Expresar a súa opinión e suxestións diante do equipo directivo e dos órganos colexiados nos que participe ou trasladándoa por medio dos seus representantes en ditos órganos.
- h) **8.1f** **Participar directamente no proceso educativo** cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV da lei 4/2011 de convivencia.
- i) **8.1g** **Acceder á formación necesaria** para o desenvolvemento das competencias profesionais, de actualización científica e didáctica para a mellora da calidade da educación, atención á diversidade e conflictividade escolar. Recibir os estímulos máis axeitados que promovan a súa implicación en actividades e experiencias pedagóxicas de innovación educativa relacionadas coa convivencia e a mediación.

Deberes do profesorado.

- a) **Asistencia puntual** ás clases e ás actividades que figuran no seu horario persoal, así como aquelas reunións ás que sexa convocado de acordo coa normativa legal vixente. As ausencias e atrasos xustificaranse ante o órgano competente, en prazo e de maneira regulamentaria.
- b) **Impartir as materias** ao seu cargo, cumprindo cos obxectivos fixados na programación didáctica para as materias e niveis nos que imparta clase, e adaptala nos casos de necesidades específicas.
- c) **Informar** ao seu alumnado, e as familias que o soliciten, dos criterios de avaliación, os estándares de aprendizaxe, as estratexias e os instrumentos de avaliación, e os criterios de promoción da materia, segundo o procedemento regulamentado.
- d) **Avaliar** o alumnado con plena obxectividade, de acordo co establecido ao respecto na programación didáctica das materias correspondentes, ou de der o caso, nas adaptacións curriculares aplicadas.
- e) **Participar na elaboración da programación** e colaborar na organización e desenvolvemento das actividades programadas e na realización do traballo propio dos departamentos e equipos aos que pertenza, en coordinación cos demais profesores do mesmo.
- f) **Participar nas accións formativas** destinadas á actualización e perfeccionamento das competencias profesionais do profesorado, para a mellora da calidade da educación e dos resultados escolares do alumnado.
- g) Asumir as **funcións de titoría e as propias do cargo** que, de ser o caso, desempeñe.
- h) **Coñecer e cumprir as normas** de organización e funcionamento do centro e demais plans.
- i) **8.2a Respetar e facer respetar a integridade e dignidade persoal** de todos os membros da comunidade educativa.
- j) **8.2b Respetar e facer respetar** as normas de convivencia escolar. Adoptar as decisións oportunas e necesarias para manter un adecuado ambiente de convivencia durante as clases, as actividades e os servizos complementarios, **corrixindo as condutas contrarias** á convivencia do alumnado ou, no caso contrario, poñéndoo en coñecemento dos membros do equipo directivo .
- k) **8.2c Colaborar activamente** na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar
- l) **8.2e Informar aos responsables** do centro, e de ser o caso, á Administración educativa, das alteracións da convivencia e de todas aquelas situacións que contraveñan as normas de funcionamento ou que sexan de interese polo seu contido penal ou delituoso.
- m) **8.2e Gardar reserva** e sigilo sobre a información confidencial, de circunstancias persoais e familiares, que poida chegar a ter do alumnado. Este tipo de información estará limitada no seu coñecemento aos órganos que correspondan coa finalidade de adoptar medidas de atención pertinentes.
- n) **8.2d Informar ás nais e pais** ou titoras legais sobre o progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos ou pupilos, cumprindo as obrigas de dispoñibilidade dentro do horario establecido no centro para a atención a aquelas que lle impoña a normativa aplicable.
- o) **Recibir** e informar ao alumnado e ás familias, cando o soliciten, de acordo co procedemento previsto para estes casos e no horario establecido, sobre o rendemento escolar. **Amosar**, nun prazo razoable, as probas e os traballos do alumnado corrixidos para que poida ver o seu progreso ou deficiencias actitudes, dando as aclaracións oportunas sobre a aplicación dos criterios de avaliación e cualificación.
- p) Calquera outro que sexa determinado pola aplicación das normas e plans que conforman o **proxecto educativo de centro**, así como as que corresponden pola consideración de funcionario público.

Dereitos do PAS.

- a) **9.1a** Ser **respectado** na súa dignidade persoal e profesional, e a recibir un trato adecuado e ser valorado polo resto da comunidade educativa no exercicio das súas funcións e o cumprimento das súas tarefas.
 - Esixencia ao alumnado de facilitarlle o su traballo.
- b) **9.1b** Desenvolver a súas funcións nun **ambiente adecuado** no que se preserve en todo caso a súa **integridade** física e moral.
 - Poder realizar o seu traballo sen interrupcións inxustificadas.
 - Realizar o seu traballo nas mellores condicións e cos medios axeitados, segundo as posibilidades reais do centro.
- c) **9.1c** A participar, no exercicio das súas funcións, na para a **mellora da convivencia** escolar.
- d) **9.1d** Á **protección xurídica** adecuada ás súas funcións docentes
- e) A **participar na xestión do centro**, ao través das reunións co equipo directivo e por medio dos seus representantes nos órganos constituídos ao efecto, e de acordo coa normativa vixente.
 - Ser elixido ou elixir, mediante sufraxio directo e secreto, aos representante no consello escolar de acordo coa normativa legal.
 - Ser informado polo director e/ou secretario e polo representante no consello escolar dos acordos tomados neles.
 - **8** Reunirse nos locais do centro de acordo coa lexislación vixente, con comunicación previa á dirección e sen perturbar o normal desenvolvemento das actividades do centro
 - Recibir información do funcionamento do centro no que atinxe ao desenvolvemento do seu labor.
 - Ser escoitados polo director e/ou secretario e no consello escolar cando se propoñan suxestións para a mellora do funcionamento do centro.
- f) **9.1f** A **participar directamente no proceso educativo** cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV da lei 4/2011 de convivencia.
- g) Obter as licencias e permisos para realizar cursos de perfeccionamento, sen máis limitacións que as necesidades de servizo.

Deberes do PAS.

- a) **Cumprir puntual e regularmente o seu horario laboral**, e asistir aquelas reunións ás que sexa convocado de acordo coa normativa legal vixente, xustificando as ausencias e atrasos ante o secretario, en prazo e de maneira regulamentaria.
- b) **9.2a Respetar e colaborar**, no exercicio das súas funcións, para facer que respecten as norma de convivencia escolar e a integridade e dignidade persoal de todos os membros da comunidade educativa.
- c) **9.2b Colaborar activamente** na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.
- d) **9.2c Informar aos responsables** do centro, e de ser o caso, á Administración educativa, das alteracións da convivencia e de todas aquelas situacións que contraveñan as normas de funcionamento ou que sexan de interese polo seu contido penal ou delituoso
- e) **9.2d Gardar reserva e sxiilo** sobre a información confidencial e respecto das actuacións relacionadas co ámbito educativo das que teña coñecemento.